

Emma Carroll

SPANNING

IN DE

LUCHT

Londen, 1962. Terwijl de Koude Oorlog op zijn hoogtepunt is, verbergen Stephanie en Ray een geheimzinnig meisje in een oude bunker.

Emma Carroll

Spanning in de lucht

Vertaald door Jaap Slingerland

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Dag 1

President VS waarschuwt Cuba: raketten kunnen tot oorlog leiden

Dagblad *The Daily Times*,
dinsdag 23 oktober 1962

1

Op een heel gewone dag na het avondeten vond ik het lijk. Ik ging naar de schuur om de kolenkit te vullen. Zo kon ik heel even ontsnappen aan de keuken en had ik een paar minuten rust. Het was dinsdag, dus aten we palingstamppot. En zoals letterlijk dagelijks zeurde mijn grote zus Bev dat zij alwéér aan de beurt was voor de vaat. Onze oplettende terriër Vlo zat geduldig op kliekjes te wachten. En mama overstemde het kabaal door de radio nog harder te zetten. Ze draaiden dat nieuwe Beatles-liedje weer, met *Love, love me do* erin. De muziek, het gekletter van de borden, de geur van aardappelpuree – ik kreeg er hoofdpijn van.

Buiten was het aardedonker. Mijn huid prikte van de kou en het was doodstil; ik hoorde alleen het gebrom van auto's in de verte en het water dat bij de burens omlaag gorgelde door de afvoer. Even bleef ik staan genieten van de rust zonder Bev met haar gejengel en de radio die altijd aanstond, want mama had een hekel aan stilte sinds de dag waarop papa was gestorven.

Daarna liep ik de twee treden af en opende ik de schuurdeur. Pas nu deed ik mijn zaklamp aan. Ik was vooral op mijn hoede voor spinnen en had echt niet op iets anders gerekend in het licht van de lamp. Maar dat was er wél. Iets wolligs en groens. Een ijsmuts.

Ik kwam een piepklein stapje dichterbij. Mijn hart begon te bonzen.

De muts zat op een hoofd.

Het lichaam lag tegen de stapel steenkolen aan, met de rug naar me toe. Het enige wat ik ervan zag, was een wang. Een kraag die omhoog stond tegen de kou. Een modderige hand die meer leek op een opgegraven aardappel. Het lichaam bewoog niet. Ofwel diegene lag heel diep te slapen...

Of het was echt een lijk.

Geen spin had me sneller de schuur uit kunnen jagen. Ik sloeg de deur dicht, draaide hem op slot, kwam op adem en probeerde na te denken. Het verstandigste was om linea recta naar binnen te gaan en het aan mama te vertellen. Die zou zich naar de buren haasten en vragen of ze met hun telefoon de politie mocht bellen.

Ik had nog nooit een dode gezien, en ik was heel nieuwsgierig. Maar ik was ook veel te bang om in mijn eentje de schuur in te sluipen. Dus deed ik niet het onverstandigste. Ik stak de straat over, naar het huis van mijn beste vriend Ray. Hij had ook nog nooit een dode gezien, en ik wist dat hij deze kans voor geen goud wilde missen.

* * *

Het duurde eeuwen voor Ray opendeed. Ik stond te rillen – door de schok, vermoedde ik, en de opwinding, en de kou, omdat ik zonder jas naar buiten was gegaan. Mijn vinger bleef zweven boven de deurbel. Ray was thuis, dat moest wel, want de televisie stond aan, en ik kon de irritante lach van zijn zus door het glas heen horen. Net toen ik nog een keer wilde bellen, ging de deur open.

‘Eindelijk!’ riep ik uit.

‘Wat dan?’ Ray zag er een beetje gepikeerd uit, alsof ik iets onderbrak.

‘Je moet meekomen naar ons huis,’ zei ik tegen hem. ‘Nú, bedoel ik!’

Meer kon ik niet zeggen, want zijn hele familie luisterde mee, maar ik hoopte dat de boodschap overkwam. We woonden aan de Wereldbolweg, ongetwijfeld de saaiste plek op aarde. Het was een doodlopende straat met veertien paar identieke, vierkante, witte huizen, met vitrage voor de ramen en buxusheggen om de voortuin. De tuin van nummer twee telde niet echt mee, want daar had niemand het gras meer gemaaid sinds juni, toen de oude mevrouw Patterson was verhuisd. Maar het ging erom dat hier nooit iets gebeurde. Zelf een lijk zien kon dus weleens het allerspannendste én het meest angstaanjagende in mijn leven zijn, en in dat van Ray.

Ray's blik dwaalde even naar beneden. ‘Wat doe je met die kolenkit?’

‘Wat? O!’ Ik had niet beseft dat ik daar nog steeds mee rondliep. ‘Niks. Kun je...’

‘Ray?’ Zijn moeder onderbrak ons vanuit de zitkamer. ‘Als dat Stevie is, laat haar dan binnenkomen.’

Bij Ray gebruikten ze hun zitkamer wél iedere dag; uit die richting klonk nu het geluid van dramatische, bonkende muziek. Zij hadden een televisie en ik kwam er vaak over de vloer om naar misdaadseries en spelletjes te kijken, en soms naar een kinderprogramma.

‘Ray, het begint!’ riep mevrouw Johnson weer.

Ray keek verlangend naar de zitkamer; nu wist ik zeker dat ik zijn aandacht kwijt was.

‘President Kennedy komt zo op tv,’ zei hij, en wenkte me verder.

Ik aarzelde. Wij hadden een lijk te inspecteren. Kon het nieuws niet wachten?

Maar Ray wist van geen wijken. ‘Het duurt maar een paar minuten.’

Gelaten zette ik de kolenkit neer. Een paar minuten bij Ray zouden weinig uitmaken. Het lichaam zou nog steeds dood zijn. Ja, mijn moeder zou zich gaan afvragen waar de kolen bleven, maar de waarheid was dat ik met geen mogelijkheid president Kennedy kon aftroeven, tenminste niet in de ogen van Ray. Ik kon het proberen, maar het was verspilde moeite.

Rays moeder was Brits, maar zijn vader Afrikaans-Amerikaans, wat betekende dat Ray en zijn broer en zus familie hadden aan de overkant van de Atlantische Oceaan. Wanneer mensen naar zijn huidskleur keken en nieuwsgierig vroegen of hij Engels sprak, zei hij dat hij half Amerikaans was; hij was trots op zijn afkomst. Zo trots dat hij een plakboek met knipsels uit tijdschriften en kranten bijhield, en op de voorkant ‘Belangrijke Amerikanen’ had geschreven.

Na de kilte van de buitenlucht voelde Rays woonkamer behaaglijk warm. De gordijnen zaten dicht en de elektrische haard stond blijkbaar aan, want de plastic houtblokken gloeiden oranje. De hele familie Johnson was present: Rays ouders, zijn zus Rachel en zijn oudere broer Pete, die zijn haar in een rockerskuif kamde.

‘Noem me nooit Elvis,’ waarschuwde Pete iedereen die dat probeerde. ‘Ray Charles, Chuck Berry, Little Richard – dat zijn de echte koningen van de rock-’n-roll.’

De Johnsons hadden niet alleen een televisie, maar ook een modern bruin vloerkleed met een krulpatroon en een chique, bruine fluwelen bank waar je niet op mocht zitten als je iets at. Vanavond hadden Rays moeder en zus de bank dichterbij de televisie toe getrokken.

‘Hoi,’ zei ik tegen hen allemaal, me verstoppend achter mijn

pony. Ray kende ik al een eeuwigheid, maar tegenover de familie Johnson was ik nog steeds een beetje verlegen. Het duurde eindeloos tot ik aan mensen gewend was, en in een kamer vol vreemden trok ik me vaak helemaal in mezelf terug.

Pete grijsde naar me. Rachel stak haar hand op en wuifde even. Meneer Johnson, Rays vader, keek kort weg van het beeldscherm.

‘Ha Stevie, hoe is het? Heb je Vlooiënbaal thuisgelaten?’ Hij was net zo dol op honden als ik, en zei dat Vlo altijd welkom was, ook al had ze een keer de badkamerzeep doorgeslikt en die daarna op de trap uitgekotst.

‘Ja,’ antwoordde ik, en vervolgens fluisterde ik tegen Ray, terwijl we ons op de bank persten: ‘Beloof je dat het kort duurt?’

‘Een paar minuten maar,’ verzekerde hij me.

Ik legde mijn handen in mijn schoot; zo lang zou ik waarschijnlijk wel kunnen stilzitten.

Op tv werd de intromuziek steeds zachter. De nieuwslezer, met een kaarsrechte scheiding in zijn haar, wenste ons allen met zijn keurige accent een goede avond.

‘Zo dadelijk volgt een mededeling uit het Witte Huis. We hebben een bijzondere reportage van onze correspondent in Amerika...’

Pas nu begon ik me af te vragen waar die ‘bijzondere reportage’ over ging. Misschien stuurde meneer Kennedy nog een Amerikaan de ruimte in. Of regelde hij eens dat het goedkwam op scholen, waar Ray me over verteld had, waar zijn Amerikaanse neefjes en nichtjes niet eens in dezelfde klaslokalen mochten zitten als witte kinderen, niet dezelfde wc’s mochten gebruiken of dezelfde restaurants bezoeken. Wat ze nu gingen zeggen moest in elk geval wel belangrijk zijn, want Rays vader

was er vroeg voor uit zijn werk gekomen – hij werkte op het Amerikaanse vliegveld vlak bij ons huis.

Er werd overgeschakeld van de studio naar een enorm wit gebouw in Amerika, met op het dak de vlag van het land. Een nieuwe stem – die van een vrouw – klonk door de luidsprekers.

‘De spanning rondom Cuba stijgt...’ zei de verslaggever.

Er was een kort filmpje van een eiland ergens op een warme plek. Daarna was er een filmpje van mannen in nette pakken, die mappen droegen die er belangrijk uitzagen. En toen kwam eindelijk de president van de Verenigde Staten van Amerika. Hij zat achter een bureau en keek recht in de lens.

‘Mijn mede-Amerikanen...’ Het gezicht van meneer Kennedy met zijn vierkante kaken vulde het scherm. Vergeleken met onze premier, die oud was en een hangsnor had, zag hij eruit als een filmster.

De Cubanen, vertelde meneer Kennedy ons, bouwden in het geheim aan kruisraketten. Russische schepen vol onderdelen voor die wapens, die gebruikt konden worden om Amerika te bedreigen, waren nu op weg over de oceaan. Daarom had de Amerikaanse marine de route van de Russische schepen geblokkeerd. Of in elk geval zei hij zoiets. Hij zou wel niet meer gaan praten over de rechten van zwarte mensen, of over raketten naar de maan. Het was allemaal heel snel voorbij.

Terwijl het volgende nieuwsbericht begon, stond meneer Johnson op en zette hij de tv uit. Ik gaf Ray een por zodat hij ook overeind zou komen.

‘Laten we gaan,’ siste ik, en maakte met mijn hoofd een ruk richting de deur. Maar hij vertrok geen spier.

De rest van de familie Johnson begon allemaal tegelijk te praten.

‘Waar ligt Cuba?’ wilde Rachel weten.

‘Aan de overkant van de wereld, liefje, in het Caribisch gebied,’ antwoordde meneer Johnson. ‘Het is een communistisch land, dus feitelijk zijn het vriendjes van de Russen.’

‘Wij krijgen geen last van ze, maak je maar geen zorgen,’ voegde mevrouw Johnson eraan toe.

‘Ja, maar als de Cubanen een atoomraket afschieten op Amerika en de Amerikanen dan terugvechten – jij hoorde dat ook – en ze zitten maar honderdvijftig kilometer van de Amerikaanse kust...’ Pete maakte met zijn handen de vorm van een grote ontploffing.

‘Wauw!’ zei Rachel geschrokken. ‘Komt er een echte oorlog?’

Rays ouders keken elkaar aan, met zo’n blik die volwassenen opzetten als je te dicht bij een onderwerp komt waar ze liever niet over praten.

‘Zal ik anders eens lekker thee zetten?’ vroeg meneer Johnson snel.

Iedereen liep in ganzenpas naar de keuken, behalve Ray en ik. Wij hadden belangrijker werk te doen.

* * *

Toen ik aan Ray vertelde over mijn vondst, vroeg ik me af of hij me geloofde.

‘Een lijk? In jullie schúúr? Echt, Vie, weet je dat zeker?’

Daardoor ging ik bijna twijfelen aan mezelf, vooral zodra we in de vertrouwde omgeving van mijn eigen achtertuin kwamen.

‘Goed.’ Ray rechtte zijn rug. ‘In welke schuur ligt het?’

We hadden namelijk twee schuren – de ene was voor steenkool en de andere voor de wastobbe en de mangel. Allebei zaten ze op slot.

‘Die.’ Ik wees naar de linker schuur.

‘Goed.’ Ray wreef zijn handpalmen over zijn kortgeschoren haar. Zo wist ik zeker dat hij nerveus was. Dan begon hij ook vaak veel te praten, net als nu.

‘Weet je zeker dat het een lijk is? Hoe dichtbij was je? Heb je een hartslag gevoeld of zoiets? Had ’ie bezittingen bij zich, zoals een portefeuille of een buspasje, want ik denk...’

‘Ray?’ Ik onderbrak hem. ‘Toen ik ernaar keek, zag ik niks bewegen, snap je? En voor je het vraagt: nee, ik heb het ook nog niet aan mijn moeder verteld.’

‘Nou, goed dan. Maar hoe is het iemand gelukt om jullie schuur binnen te komen? Denk je niet dat diegene er al eerder was, toen je je fiets eruit haalde voor je krantenronde?’

Ik schudde mijn hoofd. Mijn ronde duurde een minuut of veertig. Ik reed hem elke dag, voor en na schooltijd, en Vlo rende dan met me mee. Vandaag was ze een lastpak geweest, want ze blafte naar iedere kat die we zagen, dus had ik haar meegenomen naar binnen zodra ik thuiskwam, en was ik vergeten mijn fiets in de schuur te zetten.

‘Diegene moet hier dan na half vier of zo zijn opgedoken?’ zei Ray peinzend.

‘Ik denk het.’

Dat verklaarde nog niet hoe diegene in onze achtertuin was gekomen. Daarvoor moest je pal langs het keukenraam, en rond dat tijdstip was Bev al uit school geweest. Die had daar dan brood geroosterd en thee gezet, zoals elke dag, voordat ze aan haar huiswerk begon.

‘Het lijkt?’ Ik herinnerde hem aan de reden dat we hier waren. ‘Gaan we nog kijken of niet? Want mijn moeder komt zo buiten om te kijken waar ik blijf.’

Maar juist toen we er voetje voor voetje op af liepen, kwam

er een geluid uit de schuur. We hoorden gerommel van steenkolen die omlaag rolden. Een bonk. Een schrapend geluid. Iemand die 'Au!' zei en: 'Heb ik weer!'

Ik keek naar Ray. Ray keek naar mij.

Het was de stem van een meisje, en ze klonk bepaald niet dood.

Londen, 1962. De vrienden Ray en Stephanie – die door iedereen Stevie genoemd wordt – vinden een mysterieus meisje in het kolenschuurtje. Ze twijfelen er geen moment aan om haar te helpen: eindelijk gebeurt er iets spannends in hun saaie buitenwijk! Maar ze hebben geen idee waar ze aan begonnen zijn: Anna is gevlucht voor mensen die haar willen vergifigen. Als de oorlogsdreiging door de Cubacrisis groeit, lopen de kinderen mee in een vredesdemonstratie. Intussen wordt Anna's gedrag steeds mysterieuzer. Stevie ontdekt een duister familiegeheim. Is Anna met een speciale boodschap naar de Wereldbolweg gekomen?

'De Queen of Historical Fiction op haar best.'

– *The Guardian*

'Een van de beste schrijvers van historische fictie voor kinderen.'

– *The Times*

'De Hilary Mantel van de jeugdliteratuur.'

– *The Telegraph*

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

NUR 283

ISBN 978 90 266 2594 7

9 789026 625947